

II

*(Mededelingen)*MEDEDELINGEN VAN DE INSTELLINGEN, ORGANEN EN INSTANTIES VAN
DE EUROPESE UNIE

EUROPESE COMMISSIE

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE

Bekendmaking van het totale aantal emissierechten in omloop in 2022 voor de toepassing van de marktstabiliteitsreserve in het kader van het bij Richtlijn 2003/87/EG vastgestelde EU-systeem voor de emissiehandel

(2023/C 172/01)

1. INLEIDING

In 2015 hebben het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie (EU) Besluit (EU) 2015/1814 ⁽¹⁾ aangenomen om een marktstabiliteitsreserve in te voeren in het kader van het bij Richtlijn 2003/87/EG vastgestelde EU-systeem voor de emissiehandel (EU-ETS) ⁽²⁾. De marktstabiliteitsreserve heeft als doel te vermijden dat zich op de koolstofmarkt van de EU een groot structureel overschot aan emissierechten voordoet, met het risico dat het EU-ETS daardoor niet het noodzakelijke investeringssignaal afgeeft om de emissiereductiedoelstelling van de EU op een kostenefficiënte manier te bereiken. Het doel van de reserve is tevens om het EU-ETS beter bestand te maken tegen onevenwichtigheden tussen vraag en aanbod, zodat de koolstofmarkt van de EU soepel kan functioneren. De marktstabiliteitsreserve is in januari 2019 van start gegaan.

Overeenkomstig artikel 1, lid 4, van Besluit (EU) 2015/1814 publiceert de Commissie uiterlijk op 15 mei van het daaropvolgende jaar het totale aantal emissierechten dat elk jaar in omloop is voor de marktstabiliteitsreserve. Dit cijfer bepaalt of emissierechten uit de te veilen hoeveelheid worden geschrapt en in de reserve worden opgenomen, of uit de reserve worden vrijgegeven en geveild. De bekendmaking van het totale aantal emissierechten in omloop is daarom een belangrijk element van de werking van de marktstabiliteitsreserve en het EU-ETS.

Op 13 mei 2022 heeft de Commissie bekendgemaakt dat er in 2021 in totaal 1 449 214 182 emissierechten in omloop waren ⁽³⁾. Van 1 september 2022 tot en met 31 augustus 2023 moesten bijgevolg 347 811 404 emissierechten in de marktstabiliteitsreserve worden opgenomen.

Deze mededeling is de zevende bekendmaking van het totale aantal emissierechten in omloop in het kader van de marktstabiliteitsreserve en heeft betrekking op het jaar 2022. Hierin wordt de onderliggende berekening en het aantal emissierechten dat vanaf 1 september 2023 tot en met 31 augustus 2024 in de reserve zal worden opgenomen, beschreven. In deze mededeling is ook aangegeven hoeveel emissierechten in de reserve op 1 januari 2023 niet langer geldig zijn.

⁽¹⁾ Besluit (EU) 2015/1814 van het Europees Parlement en de Raad van 6 oktober 2015 betreffende de instelling en de werking van een marktstabiliteitsreserve voor de EU-regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten en tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG (PB L 264 van 9.10.2015, blz. 1).

⁽²⁾ Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 oktober 2003 tot vaststelling van een regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Gemeenschap en tot wijziging van Richtlijn 96/61/EG van de Raad (PB L 275 van 25.10.2003, blz. 32).

⁽³⁾ C/2022/2780 — Mededeling van de Commissie — Bekendmaking van het totale aantal emissierechten in omloop in 2021 voor de toepassing van de marktstabiliteitsreserve in het kader van het bij Richtlijn 2003/87/EG vastgestelde EU-systeem voor de emissiehandel en van het aantal niet-toegewezen emissierechten in de periode 2013-2020 (2022/C 195/02, PB C 195 van 13.5.2022, blz. 2). Rectificatie van de mededeling — C(2022)4874.

2. WERKING VAN DE MARKTSTABILITEITSRESERVE

De marktstabiliteitsreserve treedt automatisch in werking wanneer het totale aantal emissierechten in omloop buiten een bepaald bereik valt. Emissierechten worden uit de te veilen hoeveelheid gehaald en in de reserve opgenomen indien het totale aantal in omloop zijnde emissierechten de drempel van 833 miljoen overschrijdt. Het opnamepercentage van de reserve is vastgesteld op 24 % van het totale aantal emissierechten in omloop. Indien het totale aantal in omloop zijnde emissierechten lager is dan de drempel van 400 miljoen, worden 100 miljoen emissierechten uit de reserve vrijgegeven en geveld. Emissierechten worden over een periode van twaalf maanden ⁽⁴⁾ in de reserve opgenomen of uit de reserve vrijgegeven.

Overeenkomstig artikel 1, lid 5, van Besluit (EU) 2015/1814 en op basis van de onderhavige mededeling wordt derhalve voor een periode van twaalf maanden, beginnend op 1 september 2023, 24 % van het totale aantal emissierechten dat op 31 december 2022 in omloop is, in de reserve opgenomen. Een overeenkomstig aantal emissierechten zal in mindering worden gebracht op de veilingvolumes van de EU-lidstaten en de drie EER-EVA-landen (IJsland, Liechtenstein en Noorwegen), en van het Verenigd Koninkrijk met betrekking tot de opwekking van elektriciteit in Noord-Ierland, in overeenstemming met hun respectieve veilingaandelen.

Overeenkomstig artikel 1, lid 5, van Besluit (EU) 2015/1814 worden emissierechten die met het oog op solidariteit en groei in het EU-ETS ⁽⁵⁾ worden verdeeld, tot en met 31 december 2025 niet in aanmerking genomen bij de berekening van de relevante aandelen voor de toepassing van de marktstabiliteitsreserve.

Op grond van artikel 1, lid 5 bis, van Besluit (EU) 2015/1814 zijn met ingang van 2023 in de marktstabiliteitsreserve gehouden emissierechten die het aantal tijdens het voorgaande jaar geveilde rechten overschrijden, niet langer geldig. Deze mededeling is dus de eerste bekendmaking van het totale aantal emissierechten in omloop waarin wordt aangegeven hoeveel emissierechten niet langer geldig zijn.

In de mededeling van volgend jaar over het totale aantal emissierechten in omloop zal rekening worden gehouden met twee belangrijke ontwikkelingen. Ten eerste de wijzigingen van Besluit (EU) 2015/1814 als onderdeel van het wetgevingspakket "Fit for 55" ter verwezenlijking van de Europese Green Deal, die vanaf 2024 van toepassing zullen zijn. Ten tweede is Verordening (EU) 2023/435 ⁽⁶⁾ in februari 2023 goedgekeurd. Onder de noemer REPowerEU maakt die verordening deel uit van de reactie van de EU op de energiecrisis. Zij bevat een aantal maatregelen waaronder een wijziging van Richtlijn 2003/87/EG om af te wijken van artikel 1, lid 5 bis, van Besluit 2015/1814 door van de totale hoeveelheid emissierechten die anders over de periode tot en met 31 december 2030 ongeldig zou worden verklaard, 27 miljoen niet-toegewezen rechten in de marktstabiliteitsreserve te gebruiken voor het Innovatiefonds.

3. TOTAAL AANTAL EMISSIERECHTEN IN OMLOOP

Overeenkomstig artikel 1, lid 4, van Besluit (EU) 2015/1814 is het totale aantal emissierechten in omloop "de som van het aantal in de periode vanaf 1 januari 2008 toegewezen emissierechten, met inbegrip van het aantal rechten dat in die periode overeenkomstig artikel 13, lid 2, van Richtlijn 2003/87/EG is toegewezen, en door installaties uitgeoefende rechten om internationale kredieten te gebruiken uit hoofde van het EU-ETS voor emissies voor 31 december van dat bepaalde jaar, minus het totaal aantal ton geverifieerde emissies van onder de EU-ETS vallende installaties tussen 1 januari 2008 en 31 december van datzelfde bepaalde jaar, de geannuleerde emissierechten overeenkomstig artikel 12, lid 4, van Richtlijn 2003/87/EG en het aantal emissierechten in de reserve".

Kortom, het totale aantal emissierechten in omloop (TNAC — total number of allowances in circulation) dat relevant is voor de werking van de marktstabiliteitsreserve wordt aan de hand van de volgende formule berekend:

$$\text{TNAC} = \text{aanbod} - (\text{vraag} + \text{rechten in de marktstabiliteitsreserve})$$

De drie elementen worden uitvoerig beschreven in deze mededeling. Aan het eind van het document bevindt zich een tabel met een overzicht van alle cijfers.

Overeenkomstig artikel 10, lid 1, van Richtlijn 2003/87/EG heeft de marktstabiliteitsreserve betrekking op emissierechten voor vaste installaties. De emissierechten voor de luchtvaart en geverifieerde luchtvaartemissies zijn daarom niet opgenomen in de context van de bekendmaking van dit jaar.

⁽⁴⁾ Dit komt overeen met een opnamepercentage van 2 % per maand.

⁽⁵⁾ Overeenkomstig artikel 10, lid 2, punt b), van Richtlijn 2003/87/EG.

⁽⁶⁾ Verordening (EU) 2023/435 van het Europees Parlement en de Raad van 27 februari 2023 tot wijziging van Verordening (EU) 2021/241 wat betreft REPowerEU-hoofdstukken in herstel- en veerkrachtplannen en tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 1303/2013, (EU) 2021/1060 en (EU) 2021/1755 en Richtlijn 2003/87/EG (PB L 63 van 28.2.2023, blz. 1).

Aanbod

Het aanbod van emissierechten op de koolstofmarkt van de EU bestaat uit de volgende elementen:

- uit fase 2 van het EU-ETS (2008-2012) overgedragen emissierechten ⁽⁷⁾. Dit volume bedroeg **1 749 540 826** emissierechten ⁽⁸⁾;
- emissierechten die in de periode van 1 januari 2013 tot en met 31 december 2022 kosteloos zijn toegewezen, met inbegrip van de uit de nieuwkomersreserve (NER) toegewezen emissierechten. Dit volume bedraagt **7 683 593 499** emissierechten ⁽⁹⁾;
- emissierechten die niet op grond van artikel 10 bis, leden 7, 19 en 20, van Richtlijn 2003/87/EG aan installaties zijn toegewezen en die op grond van artikel 1, lid 3, van Besluit (EU) 2015/1814 in 2020 in de marktstabiliteitsreserve zijn opgenomen. Het aantal emissierechten dat niet op grond van artikel 10 bis, lid 7, is toegewezen, bedroeg **301 801 477** en het aantal emissierechten dat niet op grond van artikel 10 bis, leden 19 en 20, is toegewezen, bedroeg **585 004 978** — in totaal dus **886 806 455** emissierechten. Van die hoeveelheid moeten de volgende hoeveelheden emissierechten worden afgetrokken:
 - **50 000 000** in 2020 geveilde rechten voor het Innovatiefonds, op grond van artikel 10 bis, lid 8, van Richtlijn 2003/87/EG,
 - **200 000 000** emissierechten die van de marktstabiliteitsreserve naar de NER zijn overgedragen voor fase 4 van het EU-ETS (2021-2030), op grond van artikel 10 bis, lid 7, van Richtlijn 2003/87/EG;
- voor veiling in de periode van 1 januari 2013 ⁽¹⁰⁾ tot en met 31 december 2022 toegewezen emissierechten, en emissierechten die in de periode 2021-2022 voor flexibiliteitsdoeleinden zijn gebruikt overeenkomstig artikel 6 van Verordening (EU) 2018/842 ⁽¹¹⁾. Volgens de verslagen van de veilingen op het gemeenschappelijke veilingplatform en op de relevante “opt-out”-platforms ⁽¹²⁾ zijn met inbegrip van de zogenoemde vooruitgeschoven veilingen, **7 073 594 500** emissierechten geveild.
- Aan dit volume moeten **14 427 576** emissierechten worden toegevoegd in het kader van de flexibiliteit van de verordening inzake de verdeling van de inspanningen, zoals bepaald in artikel 6, lid 2, van Verordening (EU) 2018/842 ⁽¹³⁾;
- emissierechten die in de periode 2014-2016 in mindering zijn gebracht op de veilinghoeveelheden, en emissierechten die sinds 2019 in mindering zijn gebracht op de veilinghoeveelheden, overeenkomstig de mededelingen over het totale aantal in omloop zijnde emissierechten van de afgelopen jaren ⁽¹⁴⁾. In de periode 2014-2016 zijn **900 000 000** emissierechten in mindering gebracht op de veilinghoeveelheden overeenkomstig artikel 1, lid 2, van Besluit (EU) 2015/1814. In overeenstemming met de mededelingen van 2018-2022 over het totale aantal in omloop zijnde emissierechten zijn **1 464 416 332** emissierechten in mindering gebracht op de veilinghoeveelheden van 2019 tot en met 2022;

⁽⁷⁾ Emissierechten die tijdens fase 2 van het EU-ETS (2008-2012) zijn uitgegeven en die niet werden ingeleverd om geverifieerde emissies te dekken of die werden geannuleerd, werden “overgedragen” voor gebruik aan het begin van fase 3 van het EU-ETS (2013-2020). Deze emissierechten werden geschrapt en tegelijkertijd werd in fase 3 een gelijk aantal emissierechten gecreëerd. Dit aantal geeft dus het exacte aantal ETS-emissierechten weer dat aan het begin van fase 3 van het EU-ETS in omloop was.

⁽⁸⁾ COM(2015) 576 — Verslag van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad — Voortgangsverslag inzake klimaatactie, met inbegrip van het verslag over de werking van de Europese koolstofmarkt en het verslag over de herziening van Richtlijn 2009/31/EG betreffende de geologische opslag van kooldioxide.

⁽⁹⁾ Op basis van een uittreksel uit het EU-transactielogboek (EUTL) van 1 april 2023.

⁽¹⁰⁾ Dit aantal omvat ook de “vooruitgeschoven veilingen”, dat wil zeggen voor fase 3 van het EU-ETS (2013-2020) geldige emissierechten die vóór 1 januari 2013 zijn geveild.

⁽¹¹⁾ Verordening (EU) 2018/842 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 betreffende bindende jaarlijkse broeikasgas-emissiereducties door de lidstaten van 2021 tot en met 2030 teneinde bij te dragen aan klimaatmaatregelen om aan de toezeggingen uit hoofde van de Overeenkomst van Parijs te voldoen, en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 525/2013 (PB L 156 van 19.6.2018, blz. 26).

⁽¹²⁾ Veilingsverslagen: European Energy Exchange (EEX) en Intercontinental Exchange (ICE).

⁽¹³⁾ Verordening (EU) 2018/842, de verordening inzake de verdeling van de inspanningen, creëert een eenmalige flexibiliteit waarbij lidstaten tot maximaal 100 miljoen EU-ETS-emissierechten in 2021-2030 collectief kunnen laten annuleren als zij hun respectieve broeikasgasemissiereductiedoelstellingen in het kader van deze verordening zijn nagekomen. De flexibiliteit geldt voor de lidstaten waarvan de doelstellingen aanzienlijk boven het gemiddelde van de Unie en hun kosteneffectieve reductiepotentieel liggen, alsook voor de lidstaten die in 2013 geen EU-ETS-emissierechten kosteloos hebben toegewezen aan industriële installaties. Het veilingvolume van de betrokken lidstaat wordt geannuleerd overeenkomstig artikel 10 van Richtlijn 2003/87/EG. Voor de toepassing van de marktstabiliteitsreserve in een bepaald jaar worden bij de bepaling van het totale aantal emissierechten in omloop geannuleerde emissierechten beschouwd als EU-ETS-emissierechten in omloop.

⁽¹⁴⁾ Mededelingen van de Commissie — Bekendmakingen van het totale aantal emissierechten in omloop voor de toepassing van de marktstabiliteitsreserve in het kader van de bij Richtlijn 2003/87/EG vastgestelde EU-regeling voor de emissiehandel: C/2018/2801 van 16 mei 2018 (PB C 169 van 16.5.2018, blz. 3), C/2019/3288 van 16 mei 2019 (PB C 167 van 16.5.2019, blz. 5), C/2020/2835 van 13 mei 2020 (PB C 164 van 13.5.2020, blz. 17), C/2021/3266 van 17 mei 2021 (PB C 187 van 17.5.2021, blz. 3) en C/2022/2780 van 13 mei 2022 (PB C 195 van 13.5.2022, blz. 2).

- emissierechten die ten behoeve van het NER300-programma te gelde zijn gemaakt. De Europese Investeringsbank heeft in totaal **300 000 000** emissierechten te gelde gemaakt ⁽¹⁵⁾;
- tot en met 31 december 2020 voor emissies uitgeoefende internationale kredieten ⁽¹⁶⁾. Installaties hebben **497 248 017** internationale kredieten voor hun emissies gebruikt ⁽¹⁷⁾.

Vraag

De vraag naar emissierechten op de EU-koolstofmarkt omvat de totale geverifieerde emissies van installaties van 1 januari 2013 ⁽¹⁸⁾ tot en met 31 december 2022, die **16 182 965 083** ton ⁽¹⁹⁾ bedragen, en **644 597** emissierechten die tijdens deze periode op grond van artikel 12, lid 4, van Richtlijn 2003/87/EG zijn geannuleerd.

In de marktstabiliteitsreserve aangehouden rechten

In de periode 2014-2016 zijn **900 000 000** emissierechten die overeenkomstig artikel 1, lid 2, van Besluit (EU) 2015/1814 in mindering zijn gebracht op de veilinghoeveelheden, op 1 januari 2019 in de reserve opgenomen.

Overeenkomstig de mededelingen over het totale aantal emissierechten in omloop van de afgelopen jaren zijn de volgende hoeveelheden emissierechten in de reserve opgenomen:

- **1 095 875 607** emissierechten van 1 januari 2019 tot en met 31 december 2021 ⁽²⁰⁾,
- **252 603 587** emissierechten van 1 januari tot en met 31 augustus 2022 ⁽²¹⁾; ⁽²²⁾,
- **115 937 138** emissierechten van 1 september tot en met 31 december 2022 ⁽²³⁾.

Overeenkomstig artikel 1, lid 3, van Besluit (EU) 2015/1814 zijn eind 2020 in totaal **886 806 455** niet-toegewezen emissierechten uit fase 3 van het EU-ETS (2013-2020) aan de reserve toegevoegd.

Overeenkomstig artikel 10 bis, lid 8, van Richtlijn 2003/87/EG werden de in de reserve aangehouden emissierechten verminderd met **50 000 000** rechten, die in 2020 voor het Innovatiefonds zijn geveild.

Overeenkomstig artikel 10 bis, lid 7, van Richtlijn 2003/87/EG werden de in de reserve aangehouden emissierechten verminderd met **200 000 000** rechten, die in 2021 in de NER zijn opgenomen voor fase 4 van het EU-ETS (2021-2030).

Op 31 december 2022 waren er dus **3 001 222 787** emissierechten in de marktstabiliteitsreserve.

Op 1 januari 2023 zijn **2 515 135 787** van deze emissierechten ongeldig geworden op grond van artikel 1, lid 5 bis, van Besluit (EU) 2015/1814. De resterende hoeveelheid rechten in de reserve bedraagt **486 087 000**, de hoeveelheid emissierechten die in 2022 is geveild.

Totaal aantal emissierechten in omloop

Op basis van het bovenstaande bedroeg in 2022 het totale aantal emissierechten in omloop **1 134 794 738**.

4. CONCLUSIE

Overeenkomstig Besluit (EU) 2015/1814 zullen over een periode van 12 maanden van 1 september 2023 tot en met 31 augustus 2024 in totaal **272 350 737** emissierechten in de marktstabiliteitsreserve worden opgenomen.

⁽¹⁵⁾ Een eerste tranche van 200 miljoen emissierechten, die in 2011 en 2012 zijn verkocht, en een tweede tranche van 100 miljoen emissierechten, die in 2013 en 2014 zijn verkocht.

⁽¹⁶⁾ Internationale kredieten kunnen niet worden gebruikt om te voldoen in fase 4 van het EU-ETS (2021-2030).

⁽¹⁷⁾ Op basis van een uittreksel uit het EUTL van 1 april 2023.

⁽¹⁸⁾ Wat de geverifieerde emissies in de periode 2008-2012 (fase 2) betreft, zie voetnoot 8.

⁽¹⁹⁾ De totale geverifieerde emissies zijn gebaseerd op het gegevensuittreksel uit het EUTL van 1 april 2023. Daarin is rekening gehouden met de geverifieerde emissies die uiterlijk zijn gerapporteerd op 31 maart 2023 — de rapportagertermijn in het EU-ETS. Na die datum gerapporteerde emissies zijn dus niet in dat totaal opgenomen.

⁽²⁰⁾ C/2018/2801, C/2019/3288, C/2020/2835, C/2021/3266, zoals eerder vermeld.

⁽²¹⁾ C/2021/3266, zoals eerder vermeld. Zoals in punt 4 van deze mededeling is geconcludeerd, zouden in de periode van 1 september 2021 tot en met 31 augustus 2022 378 905 382 emissierechten in de marktstabiliteitsreserve worden opgenomen. De hoeveelheid voor de periode van 1 januari tot en met 31 augustus 2022 bedroeg 252 603 587.

⁽²²⁾ C/2020/8643 - Mededeling inzake de hoeveelheid emissierechten voor de hele Unie voor 2021 en de marktstabiliteitsreserve in het kader van het EU-emissiehandelssysteem.

⁽²³⁾ C/2022/2780, zoals eerder vermeld. In de periode van 1 september 2022 tot en met 31 augustus 2023 zouden, zoals in punt 5 van deze mededeling is geconcludeerd, 347 811 404 emissierechten in de marktstabiliteitsreserve worden opgenomen. De hoeveelheid voor de periode van 1 september tot en met 31 december 2022 bedroeg 115 937 138.

In de bekendmaking van het totale aantal emissierechten in omloop voor de marktstabiliteitsreserve volgend jaar zal de werking van de reserve van september 2024 tot augustus 2025 worden vastgesteld.

OVERZICHT

Aanbod	
a) Uit fase 2 (2008-2012) overgedragen emissierechten	1 749 540 826
b) Kosteloos toegewezen emissierechten voor de periode van 1 januari 2013 tot en met 31 december 2022, inclusief uit de NER	7 683 593 499
c) Emissierechten die in fase 3 (2013-2020) niet zijn toegewezen op grond van artikel 10 bis, leden 7, 19 en 20, van Richtlijn 2003/87/EG	886 806 455
d) Op c) in mindering gebrachte emissierechten die voor het Innovatiefonds zijn geveild	- 50 000 000
e) Op c) in mindering gebrachte emissierechten die in de NER zijn opgenomen	- 200 000 000
f) Emissierechten die van 1 januari 2013 tot en met 31 december 2022 zijn geveild, met inbegrip van vooruitgeschoven veilingen	7 073 594 500
g) Emissierechten die in de periode 2021-2022 voor flexibiliteitsdoelinden zijn gebruikt	14 427 576
h) Emissierechten die in de periode 2014-2016 in mindering zijn gebracht op de veilinghoeveelheden	900 000 000
i) Emissierechten die overeenkomstig de mededelingen over het totale aantal in omloop zijnde emissierechten in de periode 2019-2022 in mindering zijn gebracht op de veilinghoeveelheden	1 464 416 332
j) Emissierechten die ten behoeve van het NER300-programma te gelde zijn gemaakt	300 000 000
k) Tot en met 31 december 2020 voor emissies gebruikte internationale kredieten	497 248 017
Totaal (aanbod)	20 319 627 205
Vraag	
a) Geverifieerde emissies van onder het EU-ETS vallende vaste installaties van 1 januari 2013 tot en met 31 december 2022 (in ton)	16 182 965 083
b) Overeenkomstig artikel 12, lid 4, van Richtlijn 2003/87/EG tot 31 december 2022 geannuleerde emissierechten	644 597
Totaal (vraag)	16 183 609 680
In de marktstabiliteitsreserve aangehouden rechten	
Emissierechten in de marktstabiliteitsreserve op 31 december 2022	3 001 222 787
Totaal aantal emissierechten in omloop	1 134 794 738
Emissierechten die op 1 januari 2023 ongeldig zijn geworden	2 515 135 787